

Vi har taget temperatur

Af Margit Andersen, EH-økonom. Faglig bistand: Inger Olsen, EH-økonom

Tretten termometre til febermåling er testet for nøjagtighed. Undersøgelsen omfatter et væsketermometer og tolv digitaltermometre, heriblandt en termometersut og et øretermometer.

Væsketermometeret er billigst - 54 kr. og ingen batterier. Et digitaltermometer koster ca. 70 kr. Termometersutten, der normalt kun anvendes til små børn, koster det dobbelte. Øretermometeret er dyrest - det

koster fire gange så meget som et almindeligt digitaltermometer, dertil kommer et engangsfilter til 1,25 kr. hver gang, det er i brug.

Meget nøjagtige

Hovedparten af termometrene var meget præcise. Kun på fire termometre var der en mindre unøjagtighed på første decimal - størst på termometersutten, hvor unøjagtigheden var 0,29°C.

På de øvrige ni termometre

var unøjagtigheden på anden decimal, hvor det - målesikkerheden taget i betragtning - er uden betydning.

Termometrene tåler ikke stød, stærk varme eller direkte sol.

Nem aflæsning

Alle termometrene var nemme at aflæse. Væsketermometeret har en skala med streginddeling for hver en tiendedel grad - det skal holdes i en bestemt vinkel ved aflæsning. De øvrige

viser temperaturen med tydelige tal (flydende krystal display - LCD).

Otte termometre er med en decimal, de øvrige har to. En decimal er tilstrækkelig ved febermåling. Otte af digitaltermometrene bipper, når de er klar til aflæsning. Lydsignalet er mere eller mindre tydeligt. Termometrene afbryder efter 10-35 minutter, men flere firmaer anbefaler, at man slukker efter endt måling.

	Digital termometre					
	Apotekets Læge-termometer BD ①	Apotekets D.T. MT 900-1 ②	Bamse ③	Bibs Baby Care ④	Digital Thermometer 100 ⑤	Digital Thermometer KD 268 A ⑥
Pris ca.	120 kr.	64 kr.	70 kr.	70 kr.	70 kr.	89 kr.
Importør	Bang & Tegner A/S Tlf. 36 45 66 22	MJ Trading A/S Tlf. 86 24 68 44	Fritz Schur Dagligvarer A/S Tlf. 33 93 00 11	MATECH Tlf. 75 85 85 23	BabySam A.m.b.A. Tlf. 74 63 25 10	Nygaards Eff. Tønder A/S Tlf. 74 72 25 45
Max. fejlvisning*	÷ 0,09°C	+ 0,08°C	÷ 0,04°C	÷ 0,12°C	+ 0,05/÷ 0,05°C	+ 0,13/÷ 0,11°C
Aflæsning	Nem, en decimal	Nem, en decimal	Nem, to decimaler	Nem, en decimal	Nem, en decimal	Nem, to decimaler
Lydsignal	Tydeligt	Meget svagt	Nogenlunde tydeligt	Intet	Intet	Meget svagt
Batteriskift	Har indikator					Har indikator
Brugsvejledning	God, på dansk	God, på dansk	Kortfattet, på dansk	God, på dansk	Dårlig, ikke på dansk	God, på dansk
Bemærkninger	Har bøjelig spids. Har hukommelse. Er vandtæt.	Er vandtæt.	Iflg. ændret brugsanvisning er termometeret vandtæt.	Har hukommelse. Tåler ikke at blive neddyppet i vand.	Tåler ikke at blive neddyppet i vand.	Er vandtæt.

* Nøjagtigheden er målt ved 35°C, 37°C, 39°C og 41°C. Målesikkerheden er 0,025°C, dog 0,01°C for øretermometeret.

uren på termometre

				Væsketermometer	Termometersut	Øretermometer
Hartmann ⑦	Ide-Line MT 900-1 ⑧	OBH 4700-9265 ⑨	Philips HP 5316 ⑩	Geratherm ⑪	Baby termometersut ⑫	Braun TermoScan ⑬
69 kr.	69 kr.	69 kr.	73 kr.	54 kr.	139 kr.	439 kr.
Simonsen & Weel Tlf. 43 55 55 00	MJ Trading A/S Tlf. 86 24 68 44	Ole Bødtcher-Hansen A/S Tlf. 42 99 96 99	Philips Danmark A/S Tlf. 32 88 32 00	Rüsander Import- Eksport Tlf. 75 71 23 00	Neto Medico ApS Tlf. 31 83 45 11	Braun Danmark a-s Tlf. 39 55 81 00
÷ 0,03°C	+ 0,06/÷ 0,05°C	÷ 0,11°C	÷ 0,02°C	+ 0,06°C	÷ 0,29°C	+ 0,20°C
Nem, to decimaler	Nem, en decimal	Nem, to decimaler	Nem, to decimaler	Nogenlunde nem, en decimal	Nem, en decimal	Nem, en decimal
Tydeligt	Meget svagt	Meget svagt	Tydeligt	Intet	Intet	Intet
Har indikator		Har indikator	Har indikator	Bruger ikke batteri	Har indikator, men batteriet kan ikke udskiftes	Har indikator
God, på dansk	God, på dansk	God, på dansk	God, på dansk	Ingen	God, på dansk	God, på dansk
Har hukommelse. Er vandtæt.	Har hukommelse. Er vandtæt.	Har hukommelse. Er vandtæt.	Har hukommelse. Tåler ikke at blive neddyppet i vand.	Er meget vanskelig at "slå ned" efter brug. Importøren oplyser, at ny udgave har brugsanvisning.	Mangler oplysning om børns normale mundtemperatur. Har hukommelse. Er vandtæt.	Engangslinsefiltre fåes i 40 stk. pakninger til 50 kr.

Små batterier med tungmetaller

Digitaltermometrene undtagen øretermometret anvender små knapcellebatterier på 1,55 volt. Levetiden afhænger dels af batteritype og dels af, hvor ofte de anvendes. Et nyt batteri koster fra 14 til ca. 40 kr., hvis man selv kan skifte det ud. Hertil skal man i mange tilfælde bruge en miniskruetrækker (urmagerværktøj).

Batterierne er i tabletstørrelse, så et lille barn må ikke kunne lirke batteriet ud - selvom et termometer naturligvis ikke er legetøj.

På flere af digitaltermometrene står der på emballagen, at de er uden kviksølv. Men batterierne indeholder diverse tungmetaller, og de skal afleveres som miljøfarligt affald ved udskiftning.

Knapcellen i sut-termometret kan ikke udskiftes, uden at termometret ødelægges. Batteriets holdbarhed er ifølge importøren ca. 200 timer.

Til Brauns øretermometer benyttes et større ni volt batteri fx type 6 LR til ca. 40 kr.

Rengøring og desinfektion

Et brugt termometer skal straks rengøres. Først afvaskes det med sæbe og lunkent vand. Brug evt. en

engangsvaskeklud eller køkkenrulle. Dernæst afsprittes termometret med almindelig husholdningssprit, 50% propylalkohol eller 0,5% klorhexidinsprit.

I institutioner, hvor termometret bruges til mange forskellige børn, kan man af hygiejniske grunde anvende et termometerovertræk af plast. En pakke med 1000 stk. engangs-overtræk koster godt 300 kr. og fås på apoteket.

Hvor tages temperaturen?

Temperaturen skal måles rektalt (i numsen), siger praktiserende læge Maria Vittrup, tager man den andre steder er usikkerheden større. Alligevel står der i flere af

brugsanvisningerne, at digitaltermometrene kan bruges både i mund, armhule og endetarm. Ved måling i munden eller i armhulen skal man regne med, at temperaturen er ca. $\frac{1}{2}$ -1°C lavere end ved måling i endetarmen. Måler man i munden, skal man være opmærksom på, at man ikke har drukket noget koldt eller varmt, lige inden temperaturen tages.

Øretermometre er et forholdsvis nyt produkt på markedet. De bliver brugt rundt omkring på hospitalerne. Vi har derfor spurgt sygeplejerske Kirsten Mosdahl, Rigshospitalets børneafdeling om

erfaringerne hermed.

- Vi bruger øretermometer, fordi det er hurtigt og nemt, siger hun. Børnene er mere trygge ved at få taget temperaturen i øret fremfor i numsen.

- Vi har dog også erfaret, at termometret skal placeres omhyggeligt helt ind i øregangen, for at det virker, tilføjer Kirsten Mosdahl. Det er sket, at vi ikke har stolet på øretermometret, og har måttet bruge det gammeldags termometer i stedet.

- Til spædbørn bruger vi aldrig øretermometer, fordi øregangen er for lille. Her er det bedst at tage temperaturen i endetarmen - smør lidt vaseline på spidsen af termometret først, råder Kirsten Mosdahl.